

Docentenhandleiding Thema 3 We doen het samen

Thema	Ik en communicatie
Aantal uren	8
Werkkaarten	1: Samenwerken door communiceren

Toelichting en aandachtspunten algemeen

Voor de eerste activiteit moet u wat voorbereidingen treffen: zorgen voor tekeningen, papier, enveloppen, vierkant-puzzels en flappen.

Toelichting en aandachtspunten per activiteit

Activiteit Samenwerken en communiceren

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw¹

Nederlands (1-10)	1, 2, 3, 6, 9
Engels (11-18)	-
Wiskunde (19-27)	-
Mens en Natuur (28-35)	-
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	-
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen²

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	1.1 – 1.2 – 1.3 – 1.4 – 1.10	2.1 – 2.2 – 2.3 – 2.4 – 2.5 – 2.6 – 2.7 – 2.16
Luisteren	-	-
Spreken	-	-
Lezen zakelijk	1.53 – 1.54 – 1.58 – 1.59 – 1.60	2.56 – 2.57 – 2.64
Lezen fictie	-	-
Schrijven	1.77 – 1.78 – 1.79 – 1.83 – 1.85	2.91 – 2.100
Wiskunde	1F	2F
Getallen	-	-
Verhoudingen	-	-

¹ Een omschrijving van de kerndoelen vmbo onderbouw (SLO) zijn te vinden op de site van de Vakcollege Groep.

² Voor deze overzichten zijn de omschrijvingen in het Referentiekader Taal genummerd. De overzichten Referentiekaders Taal en Rekenen zijn te vinden op de site van de Vakcollege Groep.

De nummers met een 1 ervoor slaan op niveau 1F en die met een 2 ervoor op niveau 2F.

In de overzichten bij de activiteiten staan bij de Referentiekaders Taal en Rekenen die punten aangegeven waar de nadruk op valt binnen die desbetreffende activiteit.

Wiskunde	1F	2F
Meten en meetkunde	1.53	2.36 – 2.37
Verbanden	-	-

Activiteit	Samenwerken en communicatie
Stap 1 Oriënteren	Oriënteer je op samenwerken en communicatie.
Stap 2 Voorbereiden	Bereid de oefeningen voor.
Stap 3 Uitvoeren	Doe de communicatieoefeningen.
Stap 4 Reflecteren	Do's en don'ts: hoe werk je goed samen?

Introductie:

Voordat u begint, herhaalt u de belangrijkste begrippen van dit thema: communiceren / boodschap / zenden / ontvangen: Wat betekent dat allemaal ook al weer?

Stimuleer de leerlingen om dit in eigen woorden te zeggen en om woorden te noemen die verwant zijn zoals miscommunicatie / non-verbale communicatie, enzovoort. Kunnen de leerlingen voorbeelden geven?

Bij stap 2

Bij a.

Deel de Werkkaart **Samenwerken door communiceren** uit. Laat de leerlingen de opdrachten goed doorlezen. Deel voor elke opdracht de benodigdheden uit op het moment dat de leerlingen aan die opdracht beginnen.

Nodig zijn:

- bij Opdracht A en B twee eenvoudige tekeningen;
- bij Opdracht C een flap met de onaffe zinnen;
- bij Opdracht D voor elk groepje vier enveloppen met stukken van de vierkanten (zie Bijlage 1).

Opdrachten C: Stillewand-discussie

Gebruik de volgende zinnen:

"Ik vind samenwerken belangrijk, omdat"

"Ik vind communicatie belangrijk, omdat"

"Samenwerken kan niet zonder communicatie, omdat"

Opdrachten D: Gebroken vierkant

Per groepje moeten er 4 enveloppen zijn met in elke envelop verschillende delen van een gebroken vierkant. (Zie bijlage 1.)

Als er groepjes zijn met meer of minder dan 4 leerlingen, dan is dat een extra uitdaging voor de samenwerking. Hoe zorg je dat je al het werk toch afkrijgt? Wat voor taak krijgt nummer 5 (zonder te praten!)?

Bespreek de opdrachten na.

Opdracht A en B

Nabesprekingsvragen:

- wat is het verschil tussen A en B?

- Eigenlijk ontbreekt er nog iets aan deze manier van communiceren in Opdracht B. Weet jij wat er ontbreekt?

Antwoord:

De zender mag alleen antwoord geven op de vragen. Het zou voor het eindresultaat beter zijn, als de zender vragen terug mag stellen om te controleren of de ander hem begrepen heeft.

Opdracht C en D

Bij Opdracht C en D gaat het om het verschil tussen eenzijdige en tweezijdige communicatie.

Antwoord:

Bij eenzijdige communicatie kun je niet gemakkelijk samen tot een goed resultaat komen. Bij tweezijdige communicatie kun je steeds vragen blijven stellen en antwoorden geven of krijgen. Daardoor kun je beter nagaan wat de ander bedoelt.

Activiteit Onbewoond eiland

Relatie met kerndoelen vmbo onderbouw

Nederlands (1-10)	1, 2, 3, 6, 9
Engels (11-18)	11 (film kijken)
Wiskunde (19-27)	19, 26
Mens en Natuur (28-35)	-
Mens en Maatschappij (36-47)	-
Kunst en cultuur (48-52)	-
Bewegen en Sport (53-58)	-

Relatie met Referentiekaders Taal en Rekenen

Nederlands	1F	2F
Gesprekken	1.2	2.1 – 2.2
Luisteren	-	-
Spreeken	1.39 – 1.40	2.47
Lezen zakelijk	1.53	2.56
Lezen fictie	-	-
Schrijven	1.77 – 1.78 – 1.83	2.91 – 2.102
Wiskunde	1F	2F
Getallen	1.5 – 1.6 – 1.7 – 1.12	2.5
Verhoudingen	1.42	2.20
Meten en meetkunde	1.51 – 1.52 – 1.63 – 1.64 – 1.66 – 1.67	2.38 – 2.44 – 2.45
Verbanden	1.77	-

Activiteit	Onbewoond eiland
Stap 1 Oriënteren	Oriënteer je op het leven op een onbewoond eiland. Brainstorm over jullie eiland.
Stap 2 Voorbereiden	Bedenk wat er op het eiland moet komen. Bekijk echte plattegronden.
Stap 3 Uitvoeren	Maak de plattegrond.
Stap 4 Reflecteren	Presenteer de plattegrond. Ga na of jullie goed hebben samengewerkt.

Stap 1

Bij b.

In deze activiteit gaan de leerlingen samen werken aan een 'onbewoond' eiland. Om hen op ideeën te brengen (en ook om hen kennis te laten maken met een literaire klassieker: Robinson Crusoe) kunt u een stuk van de film laten zien. Deze is te vinden op YouTube, bijvoorbeeld deel 3 van Robinson Crusoe 1997, geüpload door wschan75. youtu.be/h1aCSTQl8R4. Dit fragment duurt 10 minuten.

In dit fragment komt Robinson erachter dat hij op een eiland zit, en dat hij niet meer moet afwachten of hij gered wordt, maar dat hij zelf moet zorgen dat hij overleeft. Ook vindt hij de voetafdruk van Vrijdag, die door kannibalen op het eiland is gebracht...

Op <http://users.belgacom.net/annuntiauwisk/mtk1-2a.htm> oefeningen met schaalberekeningen.

Bij c.

Kijk op www.wikiweet.nl: waddeneilanden.

Stap 2, 3, 4

Het gaat meer om het samenwerken dan om het eindresultaat! Het gaat erom dat ze zelf tevreden met het eiland en de samenwerking zijn.

De evaluatie / beoordeling gaat over het samenwerken.

Doe jij jouw taak? Kijk je of je iemand kunt helpen? Vraag je hulp als iets niet lukt? Kun je naar anderen luisteren? Durf jij jouw ideeën te vertellen?

Bijlage 1. Gebroken vierkanten

Knip uit en verdeel over 4 enveloppen.

